

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ В ПОСТГАНГЛІОНАРНИХ СИМПАТИЧНИХ ВОЛОКНАХ СТРАВОХОДУ ПІСЛЯ ПЕРЕВ'ЯЗКИ ЛІВОЇ ШЛУНКОВОЇ АРТЕРІЇ

©З. М. Яцишин, Л. М. Заяць, І. Я. Юрків

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Робота виконана на 18 дорослих котах (*Felis domestica*) приблизно одного віку і маси, яким під ефірним наркозом в стерильних умовах виконали перев'язку лівої шлункової артерії.

Термін досліджу – 1, 3, 7, 15, 30, 45 діб. Кровоносні судини ін'єкували тонкотертими сумішами фарб (паризької синьої або чорної туші). Адренергічні нервові волокна досліджувались з методом Фалька-Хіларпа в модифікації Є.М.Крохіної. Цифрові дані оброблені статистичними методами. Контролем було 10 тварин.

Отримані результати показали, що на кінець першої доби експерименту виникають значні зміни в стані симпатичних волокон стравоходу, особливо його кардіального відділу, що проявляється зменшенням кількості та послабленням флуоресценції нервових елементів. Навколо деяких судин порушується цілісність навколо судинних адренергічних сплетень, або їх розрідження.

На 3 добу досліджу дегенеративно-дистрофічні зміни в структурі організації адренергічних волокон кардіального відділу стравоходу поглиблюються. Сітка, яку вони утворюють, ще більш розріджується, гранулярність флуоресцентних волокон зникає.

З 7 доби розпочинаються регенеративні процеси, що характеризуються збільшенням кількості та підсиленням флуоресценції нервових елементів в артеріях великого діаметру та появи не тільки по-вздовжніх, а і поперечних та косих адренергічних волокон в судинах меншого калібру.

На 15-30 добу експерименту в судинах дистального відділу стравоходу адренергічна інервація не відрізняється від норми.

У краніальному та середньому відділах стравоходу кількість адренергічних нервових волокон та інтенсивність їх флуоресценції залишається майже незмінною до кінця досліджу.

Вищевказані результати показали, що після перев'язки лівої шлункової артерії в ранні терміни досліджу (1-3 доба) значно погіршується, або повністю втрачається адренергічна інервація дистального відділу стравоходу. В цей період переважає функція парасимпатичної нервової системи, а відповідно має місце підвищення тонуусу кардіального сфінктера стравоходу, що потрібно враховувати в післяопераційному періоді. Повне ж відновлення адренергічної інервації і функції органу настає тільки на 15-30 добу.